info@payamdaily.ir

نخستین روزنامه صبح البرز

پیام آشنا

شماره ۲۵۸۱
شنبه / ۲۰ امرداد / ۱۴۰۳
۵ / صفر / ۱۴۴۶
10 / August / 2024

صاحب امتیاز: موسسه همگامان اندیشه زمان
مدیرمسئول: محمود حیدری سردبیر: باهره حیدری
نشانی: کرج، بلوار تعاون، خیابان فرهنگ، جنب کانون کارشناسان رسمی دادگستری
تلفن: ۳۲۵۳۳۸۳۸-۳۲۵۳۴۳۴۳-۰۲۶ فکس: ۳۲۵۳۰۱۰۱
امتیاز در طرح ارزیابی کیفی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی: ۶۷/۸۰
چاپ: کارگر

امروز با حافظ

مشکلِ عشق نه در حوصله دانشِ ماست
حلِ این نکته بدین فکرِ خطا نتوان کرد
غیرتم کُشت که محبوبِ جهانی، لیکن
روز و شب عربده با خلقِ خدا نتوان کرد

غزلان

یک نکته بود گوشزد مخلص و منکر
در دیر و حرم عشق به یک صوت صلا کرد
حزین لاهیجی

اوقات شرعی فردا

اذان صبح	طلوع آفتاب	اذان ظهر	غروب آفتاب	اذان مغرب
۰۳:۴۷	۰۵:۲۱	۱۲:۱۲	۱۹:۰۰	۱۹:۱۹

برگه

زندگی را خیلی جدی نگیرید، چون در هر صورت از آن زنده بیرون نخواهید رفت...
آلبرت هابرد

اشاره

با این همه درد چه باید بکنیم؟!

خانواده ایرانی، به خصوص جوانان، طی سه دهه گذشته خاطره خوشی از روند درمانی والدین مسن خود ندارند. از کمبود تخت بیمارستانی و کمبود پزشک متخصص گرفته تا کمبود پرستار و هزینه های درمان، جملگی تصویر بسیار نامطلوب و ناگواری از نظام درمان کشور در اذهان ترسیم کرده است. با این اوصاف تصور کنید طی چند دهه آینده که جمعیت سالمند افزایش می یابد با چه وضعیتی روبرو خواهیم بود؟!

به گزارش پیام آشنا به نقل از الف، پیری جمعیت یکی از مهم‌ترین چالش‌های پیش روی جوامع امروز است که تاثیرات عمیقی بر ساختار اجتماعی و اقتصادی دارد و نظام‌های سلامت را تحت فشار قابل توجهی قرار می‌دهد. افزایش تعداد سالمندان به معنای افزایش بیماری‌های مزمن و نیاز بیشتر به خدمات پزشکی و درمانی است، مسئله‌ای که اهمیت برنامه‌ریزی دقیق و سرمایه‌گذاری در تربیت و آموزش متخصصین پزشکی را بیش از پیش نمایان می‌سازد.

با توجه به روند رو به رشد پیری جمعیت در ایران و پیش‌بینی افزایش سالمندان به ۲۶ درصد تا سال ۱۴۳۰، نیاز به پزشکان متخصص به شدت افزایش خواهد یافت. در نتیجه این تغییرات جمعیتی و افزایش بیماری‌های مزمن، نظام سلامت با چالش‌های جدی مواجه شده و ضرورت برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری در تربیت و آموزش متخصصین پزشکی بیش از پیش نمایان می‌شود.

یک چهارم کشور پیر می‌شوند

بر اساس گزارش مرکز آمار ایران، امروزه از جمعیت حدود ۸۵ میلیون نفری ایران حدود ۱۰.۴ درصد بالای ۶۰ سال و در سن سالمندی و نزدیک به آن قرار دارند. با روند موجود، جمعیت بالای ۶۰ سال کشور تا سال ۱۴۳۰ به حدود ۲۶ درصد (یک‌چهارم) و جمعیت بالای ۶۵ سال به حدود ۱۹ درصد (یک‌پنجم) می‌رسد. این بدان معناست که حدود ۹ میلیون نفر در سن بالای ۶۰ سال قرار خواهند داشت.

این آمار در صورتی است که تثبیت نرخ باروری کنونی یعنی ۱.۶۱ فرزند به ازای هر زن را تا سال ۱۴۳۰ داشته باشیم.

تحولات جمعیت ایران تا سال ۱۴۳۰ نشان می دهد با تثبیت نرخ باروری در ۱/۶۱ فرزند به ازای هر زن نرخ رشد جمعیت تا پایان برنامه هفتم سال (۱۴۰۸) کاهشی و تا سال ۱۴۲۰ روند کاهشی آن تداوم خواهد داشت و از سال ۱۴۲۵ تا افق ۱۴۳۰ رشد جمعیت کشور منفی خواهد بود.

در این فرض تعداد جمعیت پس از روند افزایش قابل ملاحظه از حدود ۸۵ میلیون نفر به ۹۱ میلیون نفر در سال ۱۴۲۵ می‌رسد و پس از آن با کاهش نسبی جمعیت روبرو خواهیم شد، بطوری که جمعیت در افق ۱۴۳۰ به ۹۰/۶۴ میلیون نفر خواهد رسید.

افزایش جمعیت سالمندان نیاز فزاینده‌ای به پزشکان متخصص را ایجاد کرده است. سالمندان معمولاً با بیماری‌ها و مشکلات پزشکی پیچیده‌تری نسبت به جوانان روبرو هستند که نیاز به تخصص‌های مختلف پزشکی دارند. بر اساس تحقیقی منتشر شده در سایت "WebMD" که از معتبرترین سایت‌های مراقبت‌های بهداشتی است، بزرگسالان بالای ۶۵ سال بیش از دو برابر افراد ۱۸ تا ۴۴ ساله به پزشک مراجعه می‌کنند. افزایش شیوع بیماری‌های مزمن و ناتوانی‌های جسمی در میان سالمندان، نیاز به خدمات پزشکی تخصصی‌تری را ضروری می‌سازد.

تعداد متخصصین فعلی کافی نیست

با توجه به اینکه ۱۹ درصد جمعیت در سال ۱۴۳۰ را افراد بالای ۶۵ سال تشکیل میدهند؛ در سال ۱۴۳۰ طبق آمار اعلامی انتظار حدود ۱۷ میلیون سالمند بالای ۶۵ سال را در کشور داریم. تعداد ویزیت مورد نیاز برای هر فرد در سال، حدود ۳ بار توسط وزارت بهداشت تعیین شده و این عدد در سالمندان ۲ برابر است. با توجه به این معادلات این جمعیت ۱۷ میلیونی نیاز به ۱۰۲ میلیون ویزیت دارند. با توجه به سند نقشه راه درمان ایران، اگر هر پزشک متخصص ۲۶۰ روز در سال به ویزیت بپردازد و روزانه ۲۰ مریض ویزیت کند در سال حدود ۵۲۰۰ بیمار میشود. بر اساس محاسبه های فوق برای ویزیت کردن این جمعیت ۱۷ میلیونی نیاز به ۲۰ هزار پزشک متخصص میباشد. با فرض قبول آمار سرانه ۶ پزشک متخصص به ازای ۱۰،۰۰۰ نفر یعنی چیزی در حدود نصف متخصصین پزشکی فقط برای این جمعیت در نظر گرفته شده که از لحاظ آماری چشمگیر است.

برای پاسخگویی به نیازهای سالمندان در حوزه پزشکی، افزایش ظرفیت پذیرش دانشجویان پزشکی و تربیت پزشکان متخصص امری ضروری است. تشویق پزشکان به ادامه تحصیل و تخصص در زمینه‌های مورد نیاز، می‌تواند بخشی از راه‌حل این مشکل باشد.

سرانه‌های پایین‌تر از میانگین جهانی

سیستم بهداشتی و درمانی هر کشور یکی از پایه‌های اساسی توسعه پایدار و بهبود کیفیت زندگی شهروندان است. پزشکان متخصص نقش مهمی در ارائه خدمات بهداشتی و درمانی دارند و کمبود آنها می‌تواند به سلامت عمومی جامعه آسیب برساند. ایران با جمعیتی بیش از ۸۰ میلیون نفر، به یک سیستم بهداشتی قوی و کارآمد نیاز دارد تا بتواند به نیازهای متنوع و روزافزون مردم پاسخ دهد. با این حال، طبق آمارهای سازمان بهداشت جهانی (WHO) و نظام پزشکی، سرانه پزشک متخصص در ایران تنها ۶ نفر به ازای هر ۱۰،۰۰۰ نفر است که پایین‌تر از میانگین جهانی قرار دارد.

با توجه به روند رو به رشد پیری جمعیت، نیاز به برنامه‌ریزی و اقدامات فوری در زمینه آموزش و تربیت متخصصین پزشکی، توسعه زیرساخت‌ها و استفاده از فناوری‌های نوین بیش از پیش احساس می‌شود. این اقدامات نه تنها می‌تواند از بار سنگین نظام سلامت بکاهد بلکه کیفیت زندگی سالمندان را نیز بهبود بخشد.

گزارش روز

خونخواهی ایران، کابوس شب‌های رژیم صهیونیستی

با جنایت اخیر رژیم صهیونیستی و تجاوز به خاک کشورمان، دیگر زمان آن فرا رسیده است مقاومت با تصمیمی درست و بررسی همه جوانب، جواب دندان‌شکنی به صهیونیست‌ها دهد. پاسخی که با هر روز تأخیر و تداوم عملیات روانی علیه دشمن صهیونیستی، خواب را از چشمان صهیونیست‌های ساکن سرزمین‌های اشغالی ربوده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از راهبرد معاصر، رژیم صهیونیستی هر اقدامی که تاریخ آن را جنایت جنگی بداند، در غزه و فلسطین اشغالی انجام داده است. قتل، کشتار زنان، کودکان و غیرنظامیان، ویران کردن شهرها و خانه ها، جلوگیری از ورود کمک‌های غذایی به غزه، حمله به مکان‌های دیپلماتیک، تجاوز به حریم هوایی کشورها و ...

این موارد بخشی از هزاران جنایتی است که باعث شده رژیم صهیونیستی در دادگاه‌های بین‌المللی به جنایت علیه بشریت و جنایت جنگی محکوم شود؛ اما آمریکا و کشورهای غربی همچنان به حمایت خود از این رژیم جنایتکار ادامه می‌دهند. تشویق بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در کنگره آمریکا می تواند تأییدی بر این موضوع باشد که واشنگتن برخلاف ادعاهایش در زمینه مبارزه با تروریسم و حمایت از حقوق بشر، نه تنها گامی در این مسیر برنمی‌دارد، بلکه اقداماتش به تشویق جنایتکاری کمک می‌کند که حکم جلبش از سوی دیوان بین‌المللی دادگستری صادر شده است.

نتانیاهو را در کنگره تشویق می کنند تا جنایت و کشتار بیشتری انجام دهد؛ با این اقدام عملاً و آشکارا به جهانیان نشان می دهند در تمام جنایت‌های صهیونیسم با آن‌ها همدست هستند و این واقعیت بر هیچ کس پوشیده نیست.

رژیم صهیونیستی با چراغ سبز آمریکا درصدد گسترش جنگ منطقه‌ای است و در این راستا اقدام به ترور فؤاد شکر، فرمانده ارشد حزب الله لبنان و به شهادت رساندن اسماعیل هنیه، رئیس دفتر سیاسی سابق حماس در تهران می کند. قطعاً پاسخ قاطع تجاوز به خاک جمهوری اسلامی ایران و انتقام خون این شهید عزیز که مهمان کشورمان بود، در زمان و مکان مناسب داده خواهد شد.

حملات رژیم صهیونیستی فقط به فرماندهان ارشد حزب الله و حماس ختم نشد، بلکه حملات مشابهی در یمن، عراق و سوریه البته با پشتیبانی آمریکا انجام داد. با وجود همه حملات و جنایت‌ها، واکنش‌های اولیه آمریکا و کشورهای غربی تغییری نکرد و بر حمایت خود از رژیم جعلی و جنایتکار صهیونیستی تأکید کردند.

استنباط این است، نقشه نتانیاهو از ابتدا درگیر کردن ایران در جنگ منطقه ای بود، ولی نمی‌داند با ورود ایران به این جنگ، دیگر چیزی به نام رژیم صهیونیستی باقی نخواهد ماند. تلاش های دیپلماتیک چند روز اخیر برای منصرف کردن محور مقاومت از خونخواهی شهید هنیه و گرفتن انتقام از رژیم صهیونیستی نشان از واهمه کشورهای منطقه و غرب دارد.

آنچه مسئولان جمهوری اسلامی ایران تأکید می کنند، اینکه ایران قصد گسترش جنگ ندارد، ولی رژیم صهیونیستی باید تنبیه شود. پاسخ مقاومت به تجاوزات رژیم جنایتکار و کودک کش صهیونیستی همیشه کوبنده بوده است. با جنایت اخیر رژیم منحوس صهیونیستی که به شهادت اسماعیل هنیه در خاک کشورمان منجر شد، دیگر زمان آن فرارسیده است مقاومت با تصمیمی درست و بررسی همه جوانب، جواب دندان شکنی به صهیونیست‌ها دهد. پاسخی که با هر روز تأخیر و تداوم عملیات روانی علیه دشمن صهیونیستی، خواب را از چشمان صهیونیست‌های ساکن سرزمین‌های اشغالی ربوده است.

سیدحسن نصرالله، دبیرکل حزب‌الله لبنان در سخنان اخیر خود تأکید کرد، مقاومت هیچ عجله‌ای برای خونخواهی ندارد. زجری که صهیونیست‌ها در انتظار عملیات محور مقاومت باید تحمل کنند، بخشی از نبرد است. این سخنان یعنی اینکه هر لحظه ممکن است عملیاتی انجام شود، همه تدارکات طبق آخرین اطلاعات انجام شده و محور مقاومت تصمیم خود را گرفته است.

حالت انتظار و ابهامی که جمهوری اسلامی ایران و مقاومت درباره زمان و نوع خونخواهی و انتقام از رژیم صهیونیستی ایجاد کرده و صهیونیست‌ها را به وحشت انداخته، تصویری از این توصیه نظامی امیرالمؤمنین علی(ع) به یارانش است: وَ قَلْقِلُوا السُّیُوفَ فِی أَغْمَادِهَا قَبْلَ سَلِّهَا وَ الْحَظُوا الْخَزْرَ؛ (پیش از شروع جنگ) شمشیرها را در نیامشان بجنبانید و با گوشه چشم، خشمگینانه به دشمن بنگرید.

درواقع عملیات روانی پیش از انتقام، بخشی از انتقام است. در این میان نتانیاهو به دلیل بحران های شدید داخلی تلاش می‌کند پای آمریکا را نیز به جنگ باز کند و شاهد این مدعا سخنرانی وی در مجلس نمایندگان آمریکا بود که گفت، «در مقابل ایران می جنگم برای شما».

نباید از نظر دور داشت، رژیم صهیونیستی تاکنون در تحقق اهدافش شکست خورده است و با وجود حمایت های آمریکا و برخی کشورهای غربی، مشروعیت رژیم جعلی در نظام بین الملل کاهش و احتمال زوال صهیونیسم افزایش یافته است. به دلیل جنایت‌های سال‌های اخیر رژیم صهیونیستی، کشورهای بیشتری به‌طور رسمی حقوق ملت فلسطین را به رسمیت می شناسند، از آن دفاع می کنند و درنهایت تصمیمات دیوان بین‌المللی دادگستری، این رژیم را بیش از پیش منزوی خواهد کرد.

بهره‌سخن

تا زمانی که غرب و آمریکا به حمایت های خود از رژیم کودک کش صهیونیستی ادامه دهند یا فقط به محکومیت اقدامات این رژیم در لفظ اکتفا کنند، وضعیت فلسطین و غزه نه تنها تغییری نخواهد کرد، بلکه رژیم صهیونیستی به جنایت‌های خود و بی ثبات کردن منطقه ادامه خواهد داد.

نیاز است علاوه بر جواب قاطع به جنایت های رژیم صهیونیستی، ایران و کشورهای اسلامی برای نابودی همیشگی غده سرطانی منطقه متحد شوند و برای رسیدن به صلح و ثبات منطقه ای راهکاری جز نابودی این رژیم وجود ندارد.

اشکان ممبینی
کارشناس مسائل بین‌الملل

مکث

جنگ هسته‌ای با «فیک نیوز»ها

اصلاً بیراه نیست اگر سازوکار رواج شایعه و اخبار جعلی در جامعه را مثل انتشار و بعد همه‌گیری ویروس‌های عفونی، کرونا و... بدانیم. نسخه اولیه انواع شایعه‌ها ابتدا جایی در ذهن شایعه‌پردازان شکل می‌گیرند، چه بسا در اتاق‌های فکر خاص، پرورده و ویرایش می‌شوند و بعد هم به مدد سازوکار فضای مجازی به گوشی من و شما می‌رسند، مبتلایمان می‌کنند و... بقیه ماجرا هم که معلوم است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از قدس، همین حالا بروید سراغ گوشی، لپ‌تاپ یا رایانه‌تان و عبارت «فیک نیوز» یا اخبار جعلی را سرچ کنید. فلان تعداد نتیجه تازه و قدیمی پیش رویتان ظاهر می‌شود که هم برایتان فیک نیوز را تعریف می‌کند، هم نمونه‌هایش را مثال می‌زند و مهم‌تر اینکه در همه نتایج یافته شده ادعای «چگونه اخبار جعلی را تشخیص بدهیم؟ ۱۰ روش برای تشخیص فیک نیوز... این‌جوری اخبار جعلی را بشناسید» هم وجود دارد. ادعاهایی که دلسوزانه سعی دارند شما را با روش‌های شناخت اخبار جعلی آشنا کنند. پرسش اما اینجاست آیا واقعاً شما با خواندن این راهکارها برای همیشه در برابر ویروس اخبار جعلی و فیک‌نیوزها مصونیت پیدا می‌کنید؟

حکایت بیماری‌های عفونی

اصلاً بیراه نیست اگر سازوکار رواج شایعه و اخبار جعلی در جامعه را مثل انتشار و بعد همه‌گیری ویروس‌های عفونی، کرونا و... بدانیم. نسخه اولیه انواع شایعه‌ها ابتدا جایی در ذهن شایعه‌پردازان شکل می‌گیرند، چه بسا در اتاق‌های فکر خاص، پرورده و ویرایش می‌شوند و بعد هم به مدد سازوکار فضای مجازی به گوشی من و شما می‌رسند، مبتلایمان می‌کنند و... بقیه ماجرا هم که معلوم است. همه آنچه هم امروزه در رسانه‌ها به عنوان راه‌های علمی مقابله با اخبار جعلی مطرح می‌شود، سازوکار انتشار شایعه و خبر جعلی را به همین صورت می‌بینند و برای مقابله با آن نسخه می‌پیچند. حالا اگر این نسخه‌پیچی‌ها و راهکارها را به مثابه واکسنی بدانیم که قرار است جامعه را در برابر سیل شایعه و خبرهای جعلی واکسینه کند این را هم باید بپذیریم که ویروس‌ها نیز با جهش‌های متوالی و تغییراتی که در خودشان ایجاد می‌کنند می‌توانند واکسن‌های ساخته انسان را خنثی کنند. این یعنی شایعه‌سازان و دست‌های پشت پرده اخبار جعلی هم بیکار ننشسته و دائم روش‌های شایعه‌سازی و شایعه‌پردازی و تولید اخبار جعلی را به‌روزرسانی می‌کنند و با ترفندهای جدید سراغ ما می‌آیند. بنابراین گریزی نیست که ما هم باید در وهله نخست نگاه سنتی‌مان به روش شایعه‌سازی و جعل اخبار را کنار بگذاریم و در قدم بعدی به فکر ساخت واکسنی باشیم که بتواند با انواع جهش یافته ویروس «فیک نیوز» مقابله کند.

واکنش هسته‌ای

به‌تازگی تیمی از دانشگاه «شاندونگ» با الهام گرفتن از واکنش‌های هسته‌ای، مدل جدیدی را برای انتشار شایعه‌ها ایجاد کرده‌اند. این رویکرد جدید، دیدگاه‌های تازه‌ای را درباره سازوکارهای پشت پرده انتشار اطلاعات نادرست آنلاین و راهبردهای بالقوه برای مبارزه با آن‌ها ارائه می‌دهد. «عصر ایران» در مطلبی به نقل از پایگاه علمی –خبری interesting engineering در این باره می‌نویسد: «اغلب از مدل‌های ریاضی برای شبیه‌سازی انتشار شایعه و از سوی دیگر هدایت تلاش‌ها در راستای مقابله با اطلاعات نادرست استفاده می‌شود. این مدل‌ها معمولاً از اصول مدل‌سازی «اپیدمی» استفاده می‌کنند و شایعه‌ها را مثل ویروس‌ها و میکروب‌های مسری در نظر می‌گیرند. هرچند این مدل‌ها به‌طور کلی مفیدند اما اغلب قادر نیستند پیچیدگی‌های امروزی نحوه انتشار اخبار جعلی را به‌صورت کامل نشان دهند. مدل‌های همه‌گیری بیماری‌های عفونی اکثراً ممکن است انتشار شایعه‌ها را به‌عنوان یک فرایند غیرفعال دریافت عفونت در نظر بگیرند؛ بنابراین تغییرات رفتاری و روانی افراد در دنیای واقعی و همچنین تأثیر رویدادهای خارجی بر انتشار شایعه‌ها را نادیده می‌گیرند».

این در حالی است که این روزها اطلاعات نادرست یا گمراه‌کننده به طرز عجیب و آسانی به‌صورت برخط منتشر می‌شوند. ذات ناشناس و غیرشخصی اینترنت، همراه با ابزارهای پیشرفته‌ای مثل هوش مصنوعی، این امکان را برای افراد مختلف فراهم می‌کند تا به‌راحتی حقیقت را دستکاری کنند؛ تا جایی که تشخیص واقعیت و تخیل و درست و نادرست برای دیگران دشوار خواهد شد.

در عصر یکه‌تازی شایعه و اخبار جعلی در فضای مجازی، درک سازوکار و نحوه انتشار دروغ‌ها و شایعه‌ها، برای انجام اقدام‌های متقابل و مؤثر در مقابله با آن‌ها ضروری است. اعضای تیم دانشگاه «شاندونگ» با توجه به همین مسئله، با فاصله گرفتن از مدل عفونت سنتی، به سراغ یک مدل‌سازی مدرن رفته و انتشار شایعه را با شکافت هسته‌ای مقایسه کرده‌اند؛ دقیقاً مثل همان واکنشی که در رآکتورهای هسته‌ای رخ می‌دهد. در مدل آن‌ها، شایعه‌ها مثل نوترون‌ها، یعنی ذراتی که آغازکننده شکافت هسته‌ای هستند، عمل می‌کنند. افراد با مواجهه با این شایعه‌ها، آن‌ها را به دیگران منتقل می‌کنند و واکنشی زنجیره‌ای از انتشار اطلاعات نادرست ایجاد می‌شود.

وقتی افراد با شایعه‌ها روبه‌رو می‌شوند، تحت تأثیر منافع شخصی، احساسات و... تصمیم می‌گیرند که آیا این خبر (شایعه) را پخش کنند و یا پیش از انتشار دست به بررسی دوباره بزنند.

کشتن گربه دَم حجله

این دیدگاه جدید می‌تواند درباره الگوهای انتشار شایعه‌ها شفاف‌سازی کرده و راهبردهایی را در راستای کاهش اثرات آن‌ها در اختیار افراد قرار دهد. وسعت انتشار شایعه‌ها، ارتباط نزدیکی با نسبت کاربران منطقی اینترنت دارد. این نشان می‌دهد آموزش تا چه حد اهمیت دارد. هر چه سطح تحصیلات فرد بالاتر باشد، می‌تواند در هنگام دریافت اطلاعاتی که تشخیص درست و نادرستش دشوار است، راحت‌تر به شایعه‌ها شک کرده و آن‌ها را زیر سؤال ببرد. ممکن است بگویید پس هوش مصنوعی چه می‌شود؟ آیا این فناوری نمی‌تواند به‌راحتی دست اخبار جعلی را رو کند؟ محققان دانشگاه واترلو در مطالعه تازه‌ای روی نسخه اولیه درک چت‌جی‌پی‌تی، اطلاعات داده شده به آن را در ۶ حوزه طبقه‌بندی کردند: حقایق، توطئه‌ها، اختلاف‌نظرها، تصورات غلط، کلیشه‌ها و داستان‌ها. سپس آن‌ها متوجه شدند هوش مصنوعی اغلب در پاسخ به پرسش‌ها اشتباه می‌کند یعنی در پاسخ دادن به یک سؤال ثابت در حوزه‌های مختلف، متناقض حرف می‌زند و پاسخی که مثلاً به پرسش دوم می‌دهد، پاسخ قبلی‌اش را نقض می‌کند. حتی اطلاعات نادرست و مضر را در پاسخ به پرسش در حوزه‌ای دیگر تکرار می‌کند.

دانشمندان معتقدند رویکرد مدل «شکافت هسته‌ای» به دولت‌ها و کارشناسان رسانه برای مقابله با اطلاعات نادرست کمک کند، چون شایعه‌ها ابتدا در مقیاس کوچک و محدود منتشر می‌شوند ما نیازمندیم که همان ابتدای کار یک نظارت دقیق و فوری توسط سکوهای مختلف شبکه‌های اجتماعی اعمال شود. با این روش وقتی شایعه‌های احتمالی در مرحله نخست کشف می‌شوند، دولت یا رسانه‌های رسمی هم باید به‌سرعت پای کار بیایند و محتوا را بررسی و اصلاح کنند. این‌ها به شهروندان عادی این امکان را می‌دهند تا به شکل مؤثری از انتشار شایعه‌ها جلوگیری کنند.

ایمنی و بهداشت در سفر اربعین

برش

«دکتر گوگل» یا چت جی‌پی‌تی؛ کدام یک بیماری را بهتر تشخیص می‌دهند؟

یافته‌های یک مطالعه جدید نشان می‌دهد که چت جی‌پی‌تی در تشخیص بیماری عملکرد متوسطی دارد و تنها در ۴۹ درصد موارد درست عمل می‌کند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از آنا، محققان می‌گویند بر اساس یافته‌های آنها هوش مصنوعی نباید تنها منبع اطلاعات پزشکی باشد و حفظ عامل انسانی در مراقبت‌های بهداشتی همچنان پراهمیت است. به دلیل راحتی دسترسی به فناوری آنلاین برخی از افراد مراجعه به پزشک مراجعه نمی‌کنند و به جای آن علائم خود را در گوگل جستجو می‌کنند. اهمیت دادن به سلامتی بسیار مهم است، اما «دکتر گوگل» آنقدرها هم دقیق نیست!

یک مطالعه استرالیایی در سال ۲۰۲۰ که بر روی ۳۶ جستجوگر علائم بیماری در وب انجام شد، نشان داد که تشخیص اولیه فقط در ۳۶ درصد موارد صحیح بوده است.

بی‌شک، هوش مصنوعی از سال ۲۰۲۰ بهبود یافته و اُپن‌ای آی نیز به سرعت پیشرفت کرده است، اما آیا از نظر دقت تشخیص، بهتر از دکتر گوگل است؟ این پرسشی است که محققان دانشگاه وسترن در کانادا برای پاسخ به آن یک مطالعه علمی انجام دادند.

در این پرژه علمی، یا استفاده از چت جی‌پی‌تی ۳.۵ یک مدل بزرگ زبانی بر روی مجموعه عظیمی از داده‌ها آموزش داده می‌شود. این داده‌ها شامل بیش از ۴۰۰ میلیارد کلمه از منابعی شامل کتاب‌ها، مقاله‌ها و وب‌سایت‌ها بودند. سپس محققان اطلاعات پزشکی ارائه شده توسط چت‌بات را از نظر کیفی تجزیه و تحلیل کردند.

چالش‌های موردی بررسی شده در این مطالعه علمی با عنوان مِد اسکیپ (Medscape)، موارد پیچیده بالینی هستند که دانش و مهارت‌های تشخیصی یک متخصص پزشکی را به چالش می‌کشند. متخصصان پزشکی موظفند با انتخاب از بین چهار پاسخ، تشخیص پزشکی انجام دهند یا طرح درمانی مناسب را برای یک مورد انتخاب کنند.

محققان، مِد اسکیپ را انتخاب کردند، زیرا متن باز و آزادانه‌ای دارد و برای جلوگیری از این احتمال که چت جی‌پی‌تی اطلاعاتی از قبل داشته باشد، فقط مواردی که پس از آموزش مدل ۳.۵ در آگوست ۲۰۲۱ ثبت شده بودند لحاظ شدند.

در تحقیقات خود، این تیم پاسخ‌های ایجاد شده توسط چت جی‌پی‌تی ۳.۵ را با بررسی ۱۵۰ مورد بالینی پیچیده که از مِداسکیپ، یک پلتفرم اطلاعات پزشکی شناخته شده، به دست آمده بود را تجزیه و تحلیل کردند. این موارد نیاز به هوش مصنوعی داشت که بر اساس یک سری گزینه‌های چهارجوابی تشخیص دهد. چت جی‌پی‌تی در ۴۹ درصد موارد تجزیه و تحلیل شده موفق به ارائه پاسخ‌های صحیح شد و دقت کلی آن تا حد زیادی به دلیل توانایی آن در تشخیص موثر و حذف گزینه‌های پاسخ نادرست به ۷۴ درصد افزایش یافت. علاوه بر این، محققان پاسخ‌های چت جی‌پی‌تی را نه تنها از نظر دقت، بلکه از نظر وضوح و ارتباط نیز ارزیابی کردند. به طرز شگفت‌آوری، تنها ۵۲ درصد از پاسخ‌ها مرتبط با سناریوهای بالینی ارائه شده طبقه‌بندی شدند.

اگرچه پاسخ‌ها معمولاً بار شناختی کم تا متوسطی را نشان می‌دهند، این ماهیت سادهٔ پاسخ‌ها می‌تواند منجر به سوء تفاهم یا تصورات نادرست شود، به خصوص اگر هوش مصنوعی به عنوان ابزاری برای آموزش پزشکی یا مشاوره بیمار استفاده شود. این مطالعه به وضوح نشان داد که چت جی‌پی‌تی این پتانسیل را دارد که گهگاه اطلاعاتی را تولید کند که نادرست یا غیرقابل قبول است، پدیده‌ای که معمولاً به عنوان «توهمات هوش مصنوعی» شناخته می‌شود.

محققان همچنین بیان کردند که چت جی‌پی‌تی ۳.۵ تنها یک تکرار از فناوری هوش مصنوعی را نشان می‌دهد و ممکن است با پیشرفت‌های آینده دقیق‌تر و قابل اطمینان‌تر شود. با این وجود، نتایج این مطالعه تأکید دارد که در خصوص استفاده از هوش مصنوعی برای راهنمایی پزشکی باید محتاطانه عمل کرد. هوش مصنوعی می‌تواند به راحتی اطلاعات گمراه‌کننده یا نادرست تولید کند و در نهایت، مجموع یافته‌ها بر اهمیت مشارکت و نظارت انسانی در فرایند تشخیص بیماری و مراقبت‌های بهداشتی تأکید داشتند.

این گزارش از پایگاه اینترنتی نیواطلس به فارسی برگردان شده است.

